

S. Sayısı : 278

Giresun mebusu Hakkı Tarık Us ve 2 arkadaşının, hafta tatili kanununun 4 nçü ve 5 nci maddelerinde değişiklik yapılmasına dair kanun teklifi ve Dahiliye encümeni mazbatası (2/31)

Yüksek Reisliğe

Hafta tatili kanununun 1936 sayılı kanun ile değiştirilmiş olan 5 nci maddesi berberlerin de hafta tatili yapmalarını kendi dileklerine bırakmıştır.

Vakıa bir şehir veya kasabada hafta tatilinin sıhhi ve ictimai esbabı mucibesini takdir ederek bunu gerek kendileri gerek işçileri için haftanın umumî tatil gününde kullanmak isteyenler görüldüğü gibi berberlerin birer temizlik evi olduğunu düşünerek buralarını umumî tatil gününde açmağı başlıca bir zaruret sayanlar da olduğundan kanunun bu müsaadekârlığı esnafın her iki türlü düşüneneine de elverişli olmak lâzımgelirdi.

Ancak tatbikatta umulmayan bir netice ile karşılaşıldı:

1 — Aynı şehir veya kasabanın tatil isteyen berberleri hatta İstanbulda olduğu gibi büyük bir çokluk oldukları halde de kendi başlarına hafta tatili yapamadılar, nefislerini taltilden büsbütün mahrum etmekten kurtulamadılar. Bir yandan müşterilerinin arzularına uydukları, bir yandan da belki açık kalanlar kendi müşterilerini alacaklardır diye endişe ettikleri için...

2 — Hafta tatili yapmayan fakat kendilerine haftanın bir günün de yine istirahat hakkı verilen berber işçileri de bu istirahat hakkını zevk ile kullanamadılar. Tatil gününü ailece veya ah-bapça birlik geçirmek istedikleri halde olamadığından...

İşte bu vaziyeti dikkate alarak berberlerin hem kendilerine hem işçilerine daha uygun gelecek bir tatil imkânı bulmağı yerinde buluyor ve bu maksatla hazırladığımız kanun teklifini Yüksek huzurunuzda sunuyoruz.

Bulduğumuz mutavassıt hal şekli şudur: Berberleri de mecburî tatil yaptırılacak yerler arasında almak; fakat bunlara 24 saatlik tatile pazar günü öğlesinden pazartesi günü öğleye kadar olan zamana ayırmak.

Başka Avrupa memleketlerindeki tatbikat da bu yoldadır. Kabulünü dileriz.

Giresun Çoruh İstanbul
H. Tarık Us Asım Us Dr. H. Ş. Erel

Dahiliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Dahiliye encümeni

Karar No. 36

Esas No. 2/31

10 - VI - 1936

Yüksek Reisliğe

Hafta tatili kanununun 4 nci maddesine bir fıkra eklenmesi ve 5 nci maddesinden (berberler) kelimesinin çıkarılması hakkında Giresun

mebusu Hakkı Tarık Us ile arkadaşları tarafından yapılan teklifi kanunî encümenimize havale edildiğinden okundu.

Berberlerin, hafta tatili hükmünden istisna edilmiş olmalarının, bu sanat erbabı arasında ahenksiz bir vaziyet meydana getirmiş bulunduguna ve bu vaziyetin düzeltilmesi lüzumuna dair olan esbabı mucibe encümence esas itibarile kabule şayan görülmüştür.

Şu kadar ki, lâyhada, 934 numaralı hafta tatili hakkındaki kanunun 4 neü maddesine (berberlerin yirmi dört saatlik hafta tatilleri pazar öğleyin başlayıp hazartesi günü öğleyin biter) fıkrasının eklenmesi istenilmektedir. Halbuki; 2739 numaralı ulusal bayram ve genel tatiller hakkındaki kanunun 3 neü maddesinde (hafta tatili pazar günüdür. Bu tatil 35 saatten eksik olmamak üzere cumartesi günü 13 te başlar. Halkın yemesi, içmesi, giyinmesi gibi zarurî ihtiyaçlarile alâkalı alış, veriş, dükkân ve mağazaları hakkında cumartesi günü, hafta tatili kanunu hükümleri tatbik edilmez) diye yazılıdır.

Berberlerin dahi, halkın zarurî ihtiyaçlarile alâkalı bir hizmet görmeleri dolayısıyla kanunun metnindeki (gibi) kaydinin ifade ettiği manaya dahil olduğu şüphesizdir. İşte bu sebebe mebnî teklifteki birinci maddenin, hafta tatili kanununun 4 neü maddesine eklenmesi zaid bir tedvin olacağı gibi kanuna, berberlerin hafta tatili saati hakkında istisnai bir hüküm koymağa da lüzum kalmış olmayacaktır

Bunun içindir ki, lâyhının birinci maddesi tayıyıldı ve teklifte kanunun unvanı gösterilmiş olmadığından kanuna (934 numaralı hafta tatili kanununun 5 neü maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun lâyihası) adı verildi. Teklifin ikinci maddesine de, kanun tadillerinde riayet edilegelen usule uygun bir şekil verilerek birinci madde olmak üzere ihzar ve mütebaki maddeler aynen kabul edildi.

Umumî Heyetin tasvibine müstaceliyet kararile arzedilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Dahiliye E. Reisi	Reis V.	Bu M. M.
Tekirdağ	Tekirdağ	Mardin
C. Uybadın		Edib Ergin
Kâtib		
Mardin	Bursa	Çanakkale
Edib Ergin	F. Güvendiren	A. Ergeneli
Çorum	Çoruh	Erzurum
İ. Kemal Alpsar	Atif Tüzün	N. Elgün
Erzurum	Kars	Kütahya
Zeki Soydemir	E. Özoğuz	M. Somer
Samsun	Sivas	Tokad
E. Tuncel	S. Görkey	Galib Pekel
Tokad	Urfa	Urfa
Hurrem Ergun	Behçet Tünay	M. Dinçsoy
Zonguldak		
R. Vardar		

GİRESUN MEBUSU HAKKI TARIK US VE
2 ARKADAŞININ TEKLİFİ

MADDE 1 — 394 sayılı hafta tatili kanununun 4 ncü maddesine şu fıkra eklenmiştir:
(Berberlerin yirmi dört saatlik hafta tatilleri pazar günü öğleyin başlayıp pazartesi günü öğleyin biter).

MADDE 2 — Hafta tatili kanununun beşinci maddesinden (Berberler) kelimesi çıkarılmıştır.

MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 4 — Bu kanun hükmünü yerine getirmeğe İcra Vekilleri Heyeti memurdur

DAHİLİYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Hafta tatili kanununun 5 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Hafta tatili kanununun 5 nci maddesini tadil eden 936 numaralı kanunun 4 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Fırıncılar, kasaplar, yalnız sebze ve tütün ve yaş meyve satanlar, nalbantlarla alât ve edevatı ziraiye tamircileri, müesseselerini 4 ncü maddedeki müesseseler gibi açık bulundurabilirler.

MADDE 2 — Teklifin 3 ncü maddesi aynen

MADDE 3 — Teklifin 4 ncü maddesi aynen